

Sosnowiec, dnia 12 września 2016 r.

**Synteza recenzji opracowanych przez Ekspertów
dokonujących oceny JST w VI edycji Ogólnopolskiego
Programu Certyfikacji Gmin, Powiatów
i Samorządnych Województw
„Samorządowy Lider Edukacji” (2016)**

Gmina Biskupiec

Niniejszy dokument został przygotowany w oparciu o wnioski z postępowania ewaluacyjnego przeprowadzonego w VI edycji Ogólnopolskiego Programu Certyfikacyjnego dla Gmin, Powiatów i Samorządnych Województw „Samorządowy Lider Edukacji” i zawiera szczegółowe uzasadnienie decyzji Komisji Certyfikacyjnej. Dokument ten potwierdza, że w opinii recenzentów zasiadających w komisji certyfikacyjnej Gmina Biskupiec spełnia większość z następujących kryteriów oceny:

- 1) w sposób szczególny dba o rozwój szkolnictwa na swoim terenie;

2) uznaje, że rozwój szkolnictwa, edukacji i nauki to świadectwo nowoczesności i wysokich ambicji jednostki samorządu terytorialnego i przekonanie to stara się wcielać w życie;

3) wyróżnia się pod względem inwestycji w oświatę i jej infrastrukturę;

4) w sposób szczególny wspiera rozwój kultury lokalnej, a w szczególności wspiera twórczość kulturalną dzieci i młodzieży;

5) jest organem prowadzącym szkół i placówek oświatowych o szczególnych, znaczących osiągnięciach dydaktycznych, organizatorskich, kulturalnych lub sportowych;

6) jest organem prowadzącym szkół i placówek oświatowych realizujących oryginalne i interesujące programy kształcenia;

7) wspiera innowacje edukacyjne;

8) realizuje samodzielnie lub we współpracy z partnerami społecznymi ciekawe projekty edukacyjne, naukowe lub kulturalne adresowane do młodzieży, studentów, nauczycieli itp.;

9) posiada szczególne osiągnięcia w zakresie wspierania rozwoju naukowego, sportowego i kulturalnego młodzieży;

10) propaguje „dobre praktyki” w dziedzinie nauki, edukacji, zarządzania oświatą i kultury.

Zgodnie z par. 17-18 Regulaminu Programu Certyfikacyjnego dla Gmin, Powiatów i Samorządnych Województw „Samorządowy Lider Edukacji” oceny Gminy Biskupiec dokonano na podstawie:

1) analizy danych zawartych w raporcie samooceny wypełnionym przez JST i załączonym do dokumentów aplikacyjnych;

2) analizy sprawozdań Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej odnoszących się do wyników nauczania w szkołach, dla których Gmina jest organem prowadzącym;

3) dokumentów strategicznych JST i innych opracowań odnoszących się do polityki oświatowej samorządu oraz stosowanych przez JST modeli i metod zarządzania publicznego;

4) analizy aktów prawa miejscowego oraz aktów prawa wewnętrznego, w tym statutów i regulaminów jednostek organizacyjnych realizujących zadania oświatowe;

5) analizy sprawozdań z realizacji zadań oświatowych;

6) analizy informacji pozyskanych w toku certyfikacji z instytucji nadzoru i kontroli;

7) analizy danych statystycznych odnoszących się m.in. do sytuacji demograficznej JST i sytuacji na lokalnym/regionalnym rynku pracy;

8) analizy informacji pozyskanych od środowisk lokalnych, w tym interesariuszy zewnętrznych szkół i placówek oświatowych;

9) analizy przekazów medialnych;

10) analizy innych informacji publicznych na temat działań Gminy w sferze oświatowej.

Gmina Biskupiec (daw. Gmina Krotoszyny wraz z Gminą Łąkorz) położona jest w powiecie nowomiejskim, w województwie warmińsko-mazurskim. W latach 1975-1998 JST była położona w granicach ówczesnego województwa toruńskiego. Gmina jest organem prowadzącym dla 6 szkół podstawowych (wraz z oddziałami przedszkolnymi), gimnazjum oraz dwóch szkół ponadgimnazjalnych. Podmiot reprezentuje kategorię certyfikacyjną „gmina do 20 tys. mieszkańców”. W ramach Programu „Samorządowy Lider Edukacji” JST uzyskuje certyfikat po raz drugi. Wójtem Gminy Biskupiec jest Pan Arkadiusz Dobek.

Zdaniem Recenzentów w okresie recertyfikacji Gmina Biskupiec nie tylko umocniła swój wizerunek JST traktującej priorytetowo

problematykę oświaty, ale także wyznaczyła nowe lokalne trendy w dziedzinie podnoszenia jakości kształcenia, unowocześniania modelu zarządzania edukacją mające i organizacji toku nauczania poprzez efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich, posiadanej infrastruktury oraz wzbogacanie oferty edukacyjnej o innowacyjne i nowatorskie elementy, w tym aktualne zagadnienia wiedzowe, umiejętnościowe i kompetencyjne odzwierciedlające potrzebny interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych szkół. Działania władz Gminy Biskupiec podejmowane w ramach polityki edukacyjnej cechuje profesjonalizm (komisja dostrzega w nich elementy zarządzania strategicznego, zarządzania przez cele MBO oraz TQM), roztropność w wydatkowaniu środków budżetowych, otwartość na zmiany (wraz z umiejętnością ich efektywnego implementowania w procesie kształcenia na każdym szczeblu) oraz otwartość na głosy i uwagi osób pośrednio lub bezpośrednio zaangażowanych w proces nauczania (uczniów, nauczycieli oraz pracowników administracyjnych), które mają później swoje odzwierciedlenie w praktyce edukacyjnej.

Na szczególną uwagę Komisji zasługują priorytety, które Gmina Biskupiec wyznaczyła sobie w ostatnim czasie w dziedzinie lokalnej polityki edukacyjnej. Zdefiniowano je prawidłowo, w zgodzie z lokalnymi uwarunkowaniami i celami dokumentów strategicznych województwa (recenzenci dokonali analizy celów strategicznych i operacyjnych gminy m.in. w kontekście założeń Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025 - Uchwała Nr XXVIII/553/13 Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego z dnia 25 czerwca 2013 r. oraz Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025). Wśród gminnych priorytetów oświatowych znalazły się m.in.: upowszechnienie wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-6 lat rozumiane

poprzez zwiększenie dostępności do edukacji, w szczególności na obszarach wiejskich. Kolejnym celem jest kontynuacja procesu rozwój szkolnictwa ponadgimnazjalnego, szczególnie odnoszącego się do kształcenia zawodowego (w 2016 roku Zespół Szkół w Bielicach opuścili pierwsi absolwenci Zasadniczej Szkoły Zawodowej. To bardzo istotne i ważne wydarzenie - w ocenie Recenzentów - gdyż wymiennie potwierdza efektywność edukacji zawodowej oraz potrzebę kształcenia specjalistów w wybranych dziedzinach, którzy szybko znajdują zatrudnienie na lokalnym lub regionalnym rynku pracy). Certyfikowana jednostka permanentnie stara się, także krótkookresowo, podnosić jakość kształcenia, m.in. poprzez zintensyfikowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej adresowanej do uczniów wymagających szczególnej uwagi oraz efektywniej wykorzystać środki na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, celem np. ograniczenia zjawiska wypalenia zawodowego. Komisja docenia również zadania oświatowe, które udało się zrealizować w przeciągu ostatniego roku. We wrześniu 2015 roku swoją działalność zainaugurowało Publiczne Przedszkole, które funkcjonuje przy Szkole Podstawowej w Szwarcenowie. W czerwcu 2016 roku drugą placówkę przedszkolną uruchomiono przy Szkole Podstawowej w Lipinkach. Gmina Biskupiec podjęła także decyzję, aby w 2015 roku kompleksowo wyposażać szkolne gabinety pielęgniarstwa oraz zabezpieczyła środki finansowe (z dochodów JST) i wykonała rozbudowę Zespołu Szkół w Bielicach o salę gimnastyczną oraz pomieszczenia do gimnastyki korekcyjnej wraz z siłownią i zapleczem socjalnym.

Gmina aspirująca do miana „Samorządowego Lidera Edukacji” (edycja VI) winna, w ocenie Komisji, systematycznie podnosić jakość kształcenia w placówkach, dla których jest organem prowadzącym. Uwzględniając wydatki Gminy Biskupiec na oświatę (wysokość subwencji w roku 2015 wyniosła ponad 10,1 mln zł, natomiast wydatki przekroczyły

13,4 mln zł), certyfikowany podmiot robi bardzo wiele, aby utrzymać wysoki poziom nauczania, dokładając w praktyce niemałe własne środki finansowe do oświaty i przeznaczając je w znacznej części na zadania zorientowane bezpośrednio na podnoszenie jakości kształcenia, generowanie wysokiej wartości uzyskiwanego przez absolwentów dyplomu oraz wzbogacanie oferty oświatowej JST. Władze samorządowe mają na uwadze także konieczność udostępniania nowoczesnych narzędzi dydaktycznych. W roku 2015 Gmina Biskupiec zakupiła zestawy multimedialne (tablicę interaktywną, rzutnik, laptop dla nauczyciela oraz zestaw do nauki), które trafiły do każdej klasy I szkoły podstawowej. Aplikuje również w bieżącej perspektywie finansowej o środki unijne na zakup sprzętu multimedialnego (dwa wnioski w przedmiotowej sprawie), a także złożyła niezbędną dokumentację na doposażenie nowo tworzonego przedszkola oraz prowadzenie w nim zajęć logopedycznych i języka obcego wraz ze specjalistycznymi szkoleniami przeznaczonymi dla rodziców. Działania te, zdaniem Komisji, wskazują na duże zainteresowanie decydentów zagadnieniami progresu jakości kształcenia i mogą być wzorem dla innych sąsiednich (i nie tylko) gmin.

Jednym z kluczowych wyznaczników, obiektywnie wskazujących na wysoki poziom kształcenia w Gminie Biskupiec, są laury (nagrody i wyróżnienia), które na przestrzeni ostatnich dwóch lat otrzymały tamtejsze placówki oświatowe i ich uczniowie. Wystarczy wspomnieć, że w 2015 roku podopieczni Szkoły Podstawowej w Łąkorzu zajęli pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie „Siłą wiatru siła mojej gminy”, natomiast Zespół Szkół w Bielicach, a w szczególności Zespół wokalny „Kamerton”, zajął I miejsce w kategorii „zespoły wokalne” w Międzywojewódzkim Festiwalu Piosenki i Pieśni Patriotycznej oraz II miejsce w kategorii „zespoły wokalne” w wojewódzkim Festiwalu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej w Kowalewie Pomorskim. Ponadto

dwie szkoły podstawowe w Biskupcu oraz w Krotoszynach otrzymały „Akty Przynależności do Szkoły Promującej Zdrowie”, a Szkoła Podstawowa w Lipinkach uplasowała się na 5 miejscu w kraju w „Konkursie Drzewo Roku” (placówka promowała lipę „Juliankę”). Innym aspektem, komplementarnym wobec wskazanych działań jest rozwijana przez gminę edukacja lokalno-regionalna oraz historyczno-patriotyczna. Prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury jest organizatorem wielu cennych inicjatyw wspierających talenty dzieci, a zarazem pozwalających na ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego (zajęcia dla dzieci i młodzieży są bezpłatne). Wskazany podmiot, w ramach świetlicy środowiskowej, organizuje korepetycje z matematyki, zajęcia taneczne, a także warsztaty ceramiczne, decupage, przedzenia na kołowrotku i zajęcia plastyczno-techniczne. Był także inicjatorem powołania konkursu recytatorskiego (organizowanego od ponad 30 lat, w 2016 roku wzięło w nim udział 24 reprezentantów szkół podstawowych) czy organizatorem I Festiwalu Gwary Lubawskiej pod patronatem Wójta Gminy Biskupiec (2015 rok). GOK jest także inicjatorem powstania w 2015 roku Klubu Miłośników Lokalnej Historii (ciekawym przykładem zachęcenia dzieci i młodzieży do poznawania historii swojej gminy było utworzenie grupy „poszukiwaczy skarbów” za pomocą odbiornika GPS – inicjatywa spotkała się z ogromnym zainteresowaniem uczniów). W tym samym roku odbył się II Festiwal Piosenki Patriotycznej, w którym wzięły udział zespoły nie tylko z Gminy Biskupiec, ale także spoza powiatu nowomiejskiego oraz województwa warmińsko-mazurskiego. Recenzenci doceniają sukcesy podopiecznych biskupieckich placówek oświatowych, będące wynikiem również sprawnej działalności podmiotów odpowiedzialnych za krzewienie lokalnej kultury, dostrzegając w nich duże zaangażowanie – osobowe i organizacyjne - na rzecz gminnej społeczności. Następstwem tych działań jest uczestnictwo dzieci i

młodzieży w wielu różnorodnych przedsięwzięciach, które angażują je w życie lokalne. Uczniowie uświetniają swoją obecnością wiele imprez, w tym m.in. (w 2015 roku) uroczystości związane z 25-leciem istnienia samorządu (Zespół Szkół w Bielicach zaprezentował pokaz musztry oraz chóru, natomiast uczniowie klasy mundurowej zaprezentowali okolicznościową inscenizację z okazji Święta Narodowego 11 listopada). Na szczególną uwagę zasługuje kultywowanie tradycji i pamięci narodowej poprzez udział młodzieży w Związku Strzelec – organizacji społeczno-wychowawczej. Wiosną 2016 roku, z inicjatywy nauczycieli Zespołu Szkół w Bielicach oraz przy wsparciu Wójta Gminy Biskupiec, komendant główny ZS powołał do życia jednostkę strzelecką 1030 Bielice, do której należą m.in. uczniowie z klasy mundurowej Liceum Ogólnokształcącego w Bielicach.

Samorząd, który aspiruje do miara lidera edukacji, musi w miarę swoich możliwości finansowych podejmować działania zmierzające do stałego podnoszenia jakości infrastruktury oświatowej. Mając świadomość, jak duże koszty wiążą się z tym zadaniem, Komisja tym bardziej docenia te inicjatywy, które są wymiernym dowodem na efektywność zarządzania publicznymi pieniędzmi, a zarazem spełniają potrzeby interesariuszy edukacyjnych. W przypadku Gminy Biskupiec ten obszar polityki oświatowej prezentuje się dobrze. W 2015 roku powstały cztery place zabaw oraz siłownia. W maju 2016 roku zakończono rozbudowę Zespołu Szkół w Bielicach o siłownię oraz salę do gimnastyki korekcyjnej. Ponadto JST złożyła wniosek (który przeszedł ocenę formalną) o dofinansowanie budowy paneli fotowoltaicznych we wszystkich placówkach oświatowych. W 2017 roku planowana jest również budowa boisk sportowych w Szkołach Podstawowych w Lipinkach i Łąkorzu.

Recenzenci wskazują na duże, bezpośrednie zaangażowanie w politykę oświatową Wójta Gminy Biskupiec Pana Arkadiusza Dobka. To dzięki jego osobistemu wysiłkowi w certyfikowanym podmiocie w 2015 roku powstało publiczne przedszkole (kolejne ma zostać uruchomione w 2016 roku). Wójt był też pomysłodawcą zwolnienia z kosztów transportu uczniów, którzy zdecydowaliby się na wybór szkoły ponadgimnazjalnej w gminie. Ponadto chętnie obejmuje patronaty nad szkolnymi konkursami oraz osobiście bierze udział we wręczaniu laurów i wyróżnień. W maju 2016 roku Wójt zajął 8 miejsce w województwie warmińsko-mazurskim w kategorii „najpopularniejszy Wójt”, w ramach plebiscytu „Najpopularniejszy Samorządowiec Regionu” organizowanego przez „Gazetę Olsztyńską”.

Oceniana gmina osiąga bardzo dobre wyniki w zakresie zarządzania polityką oświatową. Liderzy samorządowi są menedżerami publicznymi, którzy zamiast koncentrować się wyłącznie na wypełnianiu formalnych procedur, wyznaczają i osiągają ambitne cele edukacyjne i ponoszą za nie pełną odpowiedzialność. W gminie wdrożono nowoczesny, profesjonalny model zarządzania oświatą o elastycznej i czytelnej strukturze, stale go doskonaląc (także w okresie objętym recertyfikacją). Recenzenci zidentyfikowali zależność pomiędzy przyjętym modelem zarządzania oświatą a efektywnościowymi wskaźnikami oświatowymi. Przedstawione tu argumenty w pełni uzasadniają przyznanie Gminie Biskupiec certyfikatu „Samorządowy Lider Edukacji” w kolejnej, VI edycji Programu.

Dokument, na podstawie recenzji przygotowanych przez Członków Komisji Certyfikacyjnej, sporządził mgr Przemysław Ruta, Sekretarz Programu „Samorządowy Lider Edukacji”. Niniejszy materiał opracowano w celu wykorzystania go w komunikacji marketingowej jednostki samorządu terytorialnego, w związku z przyznaniem Certyfikatu „Samorządowy Lider Edukacji”. Materiał może być publikowany m.in. w celu promocji JST, jak również szkół i placówek oświatowych, dla których JST jest organem prowadzącym. Materiał może być również wykorzystywany we wszystkich działaniach JST

ukierunkowanych na podnoszenie jakości lokalnej polityki edukacyjnej jako opis „dobrych praktyk” i rekomendacji sformułowanych przez członków Komisji Certyfikacyjnej.